

Uchwała Nr SO.9.4016.393.2025

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 9 grudnia 2025 roku

w sprawie: wyrażenia opinii o możliwości sfinansowania przez Powiat Rawicki deficytu budżetu.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 03 lutego 2025 r. w osobach:

Przewodnicząca: Danuta Szczepańska

Członkowie: Małgorzata Okrent

Marcin Wydmuch

działając na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. 2025 r. poz. 7) w związku z art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) po dokonaniu analizy projektu uchwały budżetowej Powiatu Rawickiego na 2026 rok wyraża

opinię pozytywną z zastrzeżeniem

*o możliwości sfinansowania przez **Powiat Rawicki** deficytu budżetu.*

UZASADNIENIE

Analizując możliwość sfinansowania w 2026 r. przez Powiat Rawicki deficytu budżetu Skład Orzekający ustalił, co następuje:

W projekcie uchwały budżetowej na 2026 r. ustalone zostały:

- dochody w kwocie 130.399.615,81 zł
- wydatki w kwocie 141.772.185,60 zł.

Deficyt budżetu - rozumiany jako różnica pomiędzy dochodami a wydatkami - wynosi 11.372.569,79 zł. W § 3 ust. 1 projektu uchwały budżetowej wskazano, że deficyt budżetu zostanie sfinansowany „przychodami z zaciągniętych kredytów na rynku krajowym, przychodami z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, które wynikają z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach, przychodami z tytułu przelewów dokonanych z lokat z lat ubiegłych.”

W postanowieniach projektu uchwały wykazano łączną kwotę przychodów – 12.472.569,79 zł (§ 3 ust. 2) i łączną kwotę rozchodów - 1.100.000,00 zł (§ 3 ust. 3).

W załączniku Nr 10 do projektu uchwały pn. „Plan przychodów i rozchodów budżetu powiatu na 2026 r.” przychody budżetu w kwocie 12.472.569,79 zł zaplanowano z tytułu:

- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w kwocie 2.272.569,79 zł,
- zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym (§ 952) w kwocie 2.300.000,00 zł,
- przelewów dokonanych z lokat z lat ubiegłych (§ 954) w kwocie 7.900.000,00 zł.

Rozchody budżetu zaplanowano w kwocie 1.100.000,00 zł z tytułu :

- wykupu innych papierów wartościowych (§ 982) w kwocie 400.000,00 zł;
- spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w kwocie 700.000,00 zł.

W odniesieniu do planowanych przychodów, Skład Orzekający ustalił, co następuje.

- 1) przychody z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w kwocie 2.272.569,79 zł.

W uchwale budżetowej na rok 2025 (po zmianach wprowadzonych uchwałą nr XX/125/25 z dnia 27 listopada 2025 r.) zaplanowano dochody z tytułu środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w kwocie 3.099.833,03 zł (dział 600 rozdział 60014 § 6290). Powyższe środki w uchwale budżetowej przeznaczono na realizację nw. zadań w dziale 600 „transport i łączność” rozdziale 60014 „Drogi publiczne powiatowe” § 6050 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”) w kwocie 9.214.145,87 zł z czego kwota 3.099.833,03 zł stanowi wydatki finansowane środkami pochodzącymi z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, tj.:

- „Rozbudowa drogi powiatowej nr 5478P Golina Wielka - Miejska Górka, od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 434 w m. Annopol do skrzyżowania z drogą krajową nr 36 w m. Miejska Górka” wartość zadania w 2025 roku 3.905.496,13 zł (w tym 2.269.569,78 zł z tytułu Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg).
- „Przebudowa drogi powiatowej nr 5490P Pakosław – Białykał, odcinek Sowy” wartość zadania w 2025 roku 1.395.073,33 zł (w tym 830.263,25 zł z tytułu Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg).

W uzasadnieniu do projektu (str. 18) wskazano, że *„planowane przychody z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach pochodzą z „Rządowego Funduszu*

Rozwoju Dróg – 2 272 569,79 zł, zgodnie z umową z Wojewodą Wielkopolskim Nr 13.30/25 (101/25) z dnia 20.03.2025 r. wraz z aneksem na rozbudowę drogi powiatowej nr 5478P Golina Wielka-Miejska Górka, od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 434 w m. Annopol do skrzyżowania z drogą krajową nr 36 w m. Miejska Górka”.

Zauważyć zatem należy, iż otrzymane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg środki w kwocie 3.099.833,03 zł w całości przeznaczono na wydatki w uchwale budżetowej na 2025 rok (2.269.569,78 zł + 830.263,25 zł=3.099.833,03 zł). Zatem brak jest podstaw do planowania w kolejnym roku budżetowym 2026 przychodów z tytułu niewykorzystanych środków z tego tytułu i wykazywania ich jako źródło sfinansowania deficytu budżetu.

Zatem należy wskazać, iż wskazano nierealne źródło przychodów i źródło finansowania deficytu roku 2026.

Skład Orzekający wskazuje, iż na dzień wydania niniejszej opinii ze sprawozdania Rb-NDS oraz uchwały budżetowej na rok 2025 (po zmianach) wynika, iż Powiat ma możliwość zaangażowania w budżecie roku 2026 przychodów z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych ale tylko w kwocie 22.074,75 zł oraz nadwyżki z lat ubiegłych w kwocie 5.647.392,15 zł.

Biorąc pod uwagę powyższe Skład Orzekający uznał, że nie było podstaw do planowania w projekcie uchwały budżetowej na 2026 r. przychodów z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) w kwocie 2.272.569,79 zł i wykazywania tych przychodów jako źródła sfinansowania deficytu, co stanowi podstawę do sformułowania zastrzeżenia w tym zakresie.

Skład Orzekający wskazuje także, że przepis art. 212 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych zobowiązuje do określania w uchwale budżetowej planowanych przychodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Planowane przychody muszą być jednak realne.

2) Przychody w § 954 „przelewy dokonane z lokat z lat ubiegłych” w kwocie 7.900.000,00 zł.

W uchwale budżetowej na 2025 rok (po zmianie wprowadzonej uchwałą Nr XIX/123/25 z dnia 30 października 2025 r.) zaplanowano w rozchodach budżetu, rozchody w § 994 „Przelewy na rachunki lokat” w kwocie 7.900.000,00 zł. W uzasadnieniu do tej uchwały nie wskazano z jakich środków utworzono rozchody w § 994 „Przelewy na rachunki lokat”. W projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok Powiatu Rawickiego zaplanowano przychody w § 954 „przelewy dokonane z lokat z lat ubiegłych” w kwocie 7.900.000,00 zł.

W uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej na 2026 rok nie wyjaśniono z jakich środków utworzono w roku 2025 rozchody w § 994 „Przelewy na rachunki lokat” oraz w

roku 2026 przychody w § 954 „przelewy dokonane z lokat z lat ubiegłych” w kwocie 7.900.000,00 zł oraz jakie zadanie planuje się finansować tymi środkami.

W sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września 2025 roku Powiat Rawicki nie wykazał wykonania zarówno w przychodach w wierszu D181. „środki z lokat dokonanych w latach ubiegłych” jak i w rozchodach w pozycji D231. „lokaty na okres wykraczający poza rok budżetowy”.

Skład Orzekający stwierdza, że wg stanu na dzień wydania niniejszej opinii w uchwale budżetowej na 2025 rok – w rozchodach budżetu - zostały zaplanowane rozchody w § 994 „Przelewy na rachunki lokat”. Zatem został spełniony podstawowy wymóg dla planowania w projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok przychodów w § 954 „Przelewy dokonane z lokat z lat ubiegłych” w kwocie 7.900.000,00 zł i wykazywania tych przychodów jako źródła sfinansowania deficytu, jednak nie wyjaśniono z jakich środków je utworzono.

Przewiduje się, że w roku budżetowym 2026 spłata zobowiązań Jednostki z tytułu rat kredytów i pożyczek oraz wykupu obligacji (1.100.000,00 zł) wraz z należnymi odsetkami (620.000,00 zł) wyniesie 1.720.000,00 zł, co stanowi 1,05 % prognozowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje na cele bieżące, przy dopuszczalnym wskaźniku spłaty zobowiązań wynoszącym 10,53 %.

Zatem odnosząc się do wymogów dotyczących spłaty zobowiązań Jednostki wynikających z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych wskazać należy, że powinna zostać zachowana relacja, o której mowa w tym przepisie.

Planowane do zaciągnięcia w 2026 roku kredyty i pożyczki długoterminowe będą spłacane w latach następnych, a zatem dla oceny realności ich pozyskania niezbędne jest ustalenie czy w latach przyszłych, tj. w okresie spłaty zobowiązań Jednostki, zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu wykazuje zachowanie ww. relacji.

Mając powyższe na względzie postanowiono jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego
Danuta Szczepańska

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.